

w jak najbliższym czasie rozsiewając i pozostawiając bez przykrycia. Potem — gdy marchew powschodzi — doskonale jej robi polewanie rozcieńczoną gnojówką, a w braku gnojówki podsypka saletry chilijskiej w ilości około 60 kg na mórg w dwóch dawkach: połowę po wzejściu marchwi, a resztę po przerywce. Przyczem zwracam uwagę, że jak najstaranniejsze pielienie jeszcze przed wzejściem marchwi — ma decydujący wpływ na jej urodzaj.

Jak wyniszczyć powój (Ackerwinde).

Pytanie: Przy domu mam ¼ morgi pola, na którym mi się strasznie powój rozplenił, zabijając wszystkie rośliny, rosnące na tem polu. Proszę Redakcję o poradę, jakim sposobem możnaby chwast ten wyniszczyć? Sz. H.

Odpowiedź: Powój można wyniszczyć przez uprawę na tem polu roślin bujnie rosnących, i ocieniających powierzchnię pola. To też tam, gdzie powój nadzwyczaj silnie się rozkrzewił, radzimy przez kilka lat z rzędu siać mieszanekę z wyki, bobu, peluski i kosić na paszę zieloną. Gdy ją się spasię, należy pole powtórnie podorać, uprawić, obsiać, mieszaną nasion powyżej wymienionych i tak przez kilka lat z rzędu. R. R.

Jak wygubić wierzbicę?

Pytanie: Na mojem piaszczystym polu rozplenił się chwast z nadzwyczaj rozłożystymi grubymi korzeniami o kolorze czerwonym. Łodyga tego chwastu wyrasta do wysokości 60 cm o kolorze czerwono-zielonym. Kolanka na łodydze są czerwone, liście mają kształt liści wierzbiny, dlatego też powszechnie nazywają w naszej okolicy tenże chwast wierzbicą. Wykopywanie chwastu tego z korzeniami staje się niemożliwym z powodu głębokiego zakorzenienia się. Proszę Szan. Redakcję o poradę, czem mógłbym powyżej wymieniony chwast wygubić, który bądź co bądź zanieczyszcza mi rośliny zbożowe i pole wyjałowia? J. K.

Odpowiedź: Z powyższego pytania nie można wywnioskować, co to za chwast, gdyż określenie go nazwiskiem „wierzbica“, w botanice nie jest znany. Chwastów z nazwą wierzbicy absolutnie niema. Chwast według opisu Pana występuje na wszystkich ziemiach zwłaszcza na ziemiach piaszczysto-próchnicznych, mokrych i niskich, o nikłej zawartości wapna. Chwast ten nazywa się rdest (gemelner Knöterich). Wyniszczenie rdestu, który będzie temsamym co „wierzbica“ następuje przez wynawożenie ziemi wapnem i doprowadzenie jej do dobrej kultury. Następnym niezawodnym środkiem wyniszczenia tegoż, jest uprawa kartofli, buraków, kapusty, na zanieczyszczonych tym chwastem polach. W roślinach okopowych (Hackenfrüchte) można go z łatwością wyniszczyć przez pielienie ręczne, luzkowanie końne itd. Prace te muszą jednak być wykonane jak najwcześniej po pierwszym ukazaniu się nadmienionego chwastu, gdyż w przeciwnym razie korzenie szybko i potężnie rozrastają się, twardnieją i są trudne do przecięcia i wytarzania narzędziami, używanymi do pielienia. A chociaż skałeczone lub przecięte odrastają szybko z powrotem. Również dobrze niszczy się rdest (wierzbicę) przez obsiew pola mieszanekami, te jednak muszą być koszone na zielono, by przeszkodzić okwitnięciu o dojrzaniu się a następnie wysypaniu się dojrzałych ziarn. R. R.

Obtykowanie domu.

Pytanie: Mam dom z kamienia (dolomit), który chciałbym teraz na wiosnę obciepać. Ponieważ dołąd tynk zawsze mi oblatywał, prosilibym szan. Redakcję o poinformowanie mnie jakich materji należałoby użyć do tynkowania domu, by w przyszłości tynk nie odpadał? B. W. J.

Odpowiedź: Z powyższego pytania nie można wiedzieć, czem ściany tego domu były obtykowane (opucowane). Przedewszystkiem należy wybrać taki piasek, w którym nie byłoby wcale lub w bardzo małej ilości gliny. Do tego piasku należy dodać trochę wapna, trochę cementu, a również gipsu domięszać; tę mieszaninę z wodą do takiej masy rozrobić, by nadawała się do obrzucania ścian, czyli tynkowania. Lepiejby było, gdyby na ścianach można wpięrować kratki z cienkich listewek drzewa lub trzciny, wtedy napewno obrzucana ściana powyżej wymienioną mieszaninę trzymać musi. R. R.

Robienie słupków cementowych.

Pytanie: Obecnie mam zamiar robienia kilkudziesięciu słupków cementowych do grodzienia płotu. Proszę Szan. Redakcję, o poinformowanie mnie, jaką ilość i czego domięszać na eży do piasku, by słupki te były mocne. B. J. W.

Odpowiedź: Do robienia słupków z piasku i cementu należy dobierać piach szczerkowy, to jest taki, w którym jest bardzo mało gliny. Piasek ten musi być przetrzucony przez rawkę, to jest drucianą siatkę o średnich otworach, by usunąć większe kamienie, jakie się w piasku znajdują. Po przygotowaniu w ten sposób piasku miesza się cement, do połowy a nawet do trzech czwartych, skrapia się wodą do odpowiedniej wilgotności i nabija się do formy. W formie pozostaje przez kilka dni aż do stwardnienia. Następnie wyjmuję się z formy i polewa się wodą trzy do cztery razy dziennie, aż słupki ten zupełnie stwardnieją. Po zupełnem stwardnięciu słupki takie można używać do ogrodzenia płotu. R. R.

Drobne wiadomości.

Jak wpłynąć na smak jaj?

Wielkie różnice w smaku jaj spotykamy szczególnie u kur. Zależnie od wieku, stanu zdrowia i sposobu karmienia, zmienia się smak jaj, przyczem różnice owe występują szczególnie w żółtku, a nie w białku, zaś wyraźniej, daje się odczuć w jajach gotowanych na miękko.

Dobry stan zdrowia kur daje nam gwarancję dobrych jaj. Jaja kur dorosłych są smaczniejsze niż młodych. Również sposób odżywiania kur wpływa w wielkiej mierze na jakość jaj. Doświadczyłem również, że jest różnica między wyglądem i smakiem jaj kur dobrze należycie i lada jako hodowanych. Kury należycie żywione dają lepsze jaja, a korzystające z wolnych wybiegów i przytem zjadając dużo zieleni i owadów mają najlepsze jaja o żółtoczerwonym żółtku.

Niejednokrotnie spotykamy się z niemiłą wonią jaj mimo, że są świeże. Powodu musimy szukać w sposobie ich przechowywania; przez cienką bowiem skorupę, zawartość jaj łatwo nasycy się wonią otoczenia, to też należy unikać brudnych gniazd i pomieszczeń na jaja. Chcąc jajom nadać miłą woń, należy je przechowywać w suchym dobrym siano nie pozostawiać zaś długo w gniazdach.

ROLNIK

Nr. 16.

BEZPŁATNY DODATEK.

Rok 1928.

Dobre czyszczenie jest drugą paszą.

Przysłowie powyższe zawiera dużo słuszności; nie znaczy to, żeby zwierzę źle żywione, a dobrze czyszczone mogło dobrze wyglądać, ale stanowczo można powiedzieć, że nawet najlepiej pasione zwierzę, jeżeli nie jest utrzymane czysto — wygląda zawsze znacznie gorzej od starannie utrzymanego.

Brudne utrzymywanie krów odbija się w znacznej mierze na ich mleczności. Czemu się to tłumaczy? — Brak u nas zrozumienia — czem jest skóra zwierzęcia i jakie ma znaczenie w jego życiu? Czyszczenie krów w większości wypadków uważane bywa jako zbyt ciężkie, a nieraz dochodzi do tego, że gospodarze śmieją się, gdy im mówić o konieczności utrzymania bydła w czystości. A tymczasem chodzi tu nie tylko o mleko, do którego dostaje się brud z krowy podczas dojenia, lecz również o zdrowie samej krowy.

Skóra jest tą zwierzęcą okrywą ciała, którą ma za zadanie po pierwsze chronić organizm przed chło-

dnia oddychanie skórne, a to przecież zwierzęciu na zdrowie nie idzie.

Po tem co wypowiedziałem, zrozumie każdy hodowca, jak ważną rzeczą jest codzienne czyszczenie zwierząt. Na załączonej fotografii widzimy, krowę czysto i starannie utrzymaną oraz dobrze karmioną. Hodowcy bydła rasowego i użytkowego w Niemczech, Danji i Holandji dawno doszli do przekonania, że codzienne i staranne czyszczenie (w porze letniej mycie i kąpanie) bydła jest nie tylko drugą paszą, ale chroni bydło od wiele chorób, a właścicieli od strat.

Ale przejdźmy do naszych, chłopskich stosunków. Nieprędko dojdziemy do tego, żebyśmy w ten sposób było czysto, jak np. Holendrzy; trzeba najpierw ludzi przekonać o pożyteczności i słuszności czyszczenia. Czyścić należy w następujący sposób; najpierw wycierać mocno, w kilku kierunkach wiechem

Krowa „Peluszka“ w dworze „Palmniken“ w Prusach Wschodnich dała w ciągu 365 dni (t. j. w jednym roku) 11 tys. 372 kg. mleka o zawartości 4-2 tłuszczu czyli przeszło 1000 funtów masła. Jakaż olbrzymia korzyść z jednej takiej krowki. Czy nie lepiej mieć i opatrywać takie dwie krowki, aniżeli żywić i obchodzić sześć lichych ogonów? „Peluszka“ jest dobrze żywiona, ale również codzienne starannie czyszczona i myta.

dem, czego dowodem jest, że na zimę zwierzę okrywa się znacznie obfitszym włosiem, niż w miesiącach letnich, powtórę skóra służy do wydzielania nadmiaru nagromadzonego ciepła latem, oraz do usuwania różnych wydzielin z organizmu. Odbywa się to za pomocą wydzielania potu, oraz nabrzmiwania naczyń krwionośnych umieszczonych w skórze, które przepuszczają większe ilości krwi; krew zaś w zetknięciu z powietrzem ochładza się i znów wraca do organizmu, (czerwienienie skóry podczas gorąca). Skóra posiada mnóstwo drobnych otworków t. zw. porów, które wydzielają pot i wnika powietrze, co ma wielkie znaczenie dla zdrowia zwierzęcia. Gdybyśmy całą skórę zwierzęcia zamazali jakimś klejem, to zwierzę rychłoby zdechło. A przecież brud nie usunięty ze skóry zatyka właśnie owe pory, utru-

ze słomy, nigdy zaś nie trzeba skrobać zgrzebłem — gdyż ono za bardzo drażni skórę i służy właściwie do zbierania brudu ze szczotki. Następnie zblemy brud szczotką trąc za włosiem i pod włos, szczotką zaś oczyszczamy o zgrzebło. Czyścić bydło należy codziennie, a jeśli czynność tę powtarzamy regularnie i jeśli, co najważniejsze, dobrze ścielamy, tak, żeby krowa mogła się wyleżeć i wytrzeć w podściółce, to będziemy mieli bydło czyste, lśniące. Chcesz mieć bracie chłopie pociechę i pożytek z twych krowek, to czyść, myj i pas je dobrze. Człowieka miesiąc lub dwa nie myłego, nie czesanego. Z pewnością będzie gorzej wyglądał, niż ta siwula lub kwatula.